

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ

Μαρία Αδαμάκη
ΚΕΤ Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
Πατησίων 76 Αθήνα, 10434
Τηλ. 210-8218856, E-mail madam@aueb.gr

1. Σύντομη ιστορική αναδρομή

Τα Κέντρα Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (ΚΕΤ) αποτελούν επίσημα θεσμοθετημένο δίκτυο πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το 1963. Ιδρύονται σε πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, κατόπιν συμβάσεως του φορέα υποδοχής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και λειτουργούν ως επί το πλείστον εντός των Βιβλιοθηκών τους, με στόχο την προώθηση και την ενοποίηση της διδασκαλίας και της έρευνας στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Τα ΚΕΤ συνεργάζονται συστηματικά τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα υπό την αιγίδα του δικτύου EuropeDirect της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για το σκοπό αυτό συμμετέχουν σε ετήσιες συναντήσεις, προγράμματα επιμόρφωσης, ανταλλαγές, εκπαιδευτικές επισκέψεις κλπ. που διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το Πρόγραμμα Ανταλλαγών των Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (ΚΕΤ) ξεκίνησε το 1996 ως μία πρωτοβουλία της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αρχικός σκοπός του προγράμματος ήταν να δώσει τη δυνατότητα στο προσωπικό των ΚΕΤ να ανακαλύψει:

- Πώς λειτουργούν τα υπόλοιπα ΚΕΤ
- Ποιές υπηρεσίες παρέχουν
- Ποιές άλλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης είναι διαθέσιμες
- Ποιές ευκαιρίες υπάρχουν για προγράμματα συνεργασίας

Μέχρι το 2001 υπεύθυνος για τη διοργάνωση του προγράμματος ανταλλαγής ήταν ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πληροφόρησης (European Information Association) . Πρόκειται για Διεθνή Οργανισμό Ειδικών της Πληροφόρησης, με έδρα την Αγγλία, ο οποίος έχει ως στόχο να αναπτύξει, να συντονίσει και να βελτιώσει την πρόσβαση στην ευρωπαϊκή πληροφόρηση.

Το 2001 τα ΚΕΤ μεταφέρονται από την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης στις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Τύπου και Επικοινωνίας, προκειμένου να ανταποκριθούν στο αίτημα των Συνθηκών Μάαστριχτ και Αμστερνταμ για άνοιγμα της ευρωπαϊκής πληροφόρησης στον πολίτη.

Για τη διετία 2002-2004 η Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημιουργεί το Γραφείο Βοήθειας TECIS (TECIS Helpdesk), με σκοπό να υποστηρίξει το έργο των Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης. Η διοργάνωση

των προγραμμάτων ανταλλαγής ανατίθεται στο Γραφείο Βοήθειας TECIS. Ο στόχος των προγραμμάτων εξακολουθεί να είναι η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και η ανάπτυξη συνεργασιών.

Το 2004, στα πλαίσια της νέας στρατηγικής επικοινωνίας και πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενόψει της μεγάλης διεύρυνσης με την ένταξη 10 νέων κρατών-μελών, διατυπώνονται οι συστάσεις για τη δημιουργία ενός δεύτερης γενιάς δικτύου πληροφόρησης με έναν κοινό παρονομαστή που θα συμπεριλάβει όλο το ευρύ φάσμα κέντρων και δικτύων που δημιουργήθηκαν για να υποστηρίξουν την ευρωπαϊκή ιδέα.

Από το 2005 το Δίκτυο των ΚΕΤ εντάσσεται στο ευρύτερο δίκτυο Europe Direct, σύμφωνα με τη νέα σύμβαση που υπογράφεται από τα ΚΕΤ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την ίδια χρονιά. Η σύμβαση αυτή διευκρινίζει εκ νέου τους στόχους αλλά και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και του φορέα υποδοχής. Η ευθύνη για τη διοργάνωση των προγραμμάτων ανταλλαγής ανατίθεται πλέον στο Δίκτυο Πληροφόρησης Europe Direct .

Εκτοτε τα προγράμματα ανταλλαγής διοργανώνονται συστηματικά σύμφωνα με τις νέες κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Κατευθυντήριες γραμμές των Προγραμμάτων Ανταλλαγής

α. Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα Ανταλλαγής ενθαρρύνει τα μέλη του Δικτύου EuropeDirect, να μοιραστούν εμπειρία και ορθές πρακτικές, καθώς και να συμμετέχουν σε κοινές δράσεις, σχέδια και εκπαίδευση. Κάθε χρόνο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγχρηματοδοτεί έναν περιορισμένο αριθμό προτάσεων, οι οποίες ανταποκρίνονται σε προκαθορισμένα κριτήρια.

β. Κυριότερες προϋποθέσεις συμμετοχής

- Μόνο το μόνιμο προσωπικό και οι Διευθυντές των Κέντρων έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα ανταλλαγής
- Οι προτάσεις πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τα μέλη τουλάχιστον 3 Κέντρων ή Δικτύων, τα οποία να προέρχονται από 2 τουλάχιστον διαφορετικά Κράτη-Μέλη της ΕΕ (μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων 7 άτομα)

γ. Τρόπος συμμετοχής

Κάθε Κέντρο που ενδιαφέρεται να συμμετέχει στο πρόγραμμα

ανταλλαγών πρέπει να ακολουθήσει την κάτωθι διαδικασία:

- Δημοσίευση στο Δίκτυο Europe Direct της ανακοίνωσης για συμμετοχή στο πρόγραμμα μέσω του Intranet <http://ednetwork.ec.europa.eu/europedirect>
- Τήρηση της δεσμευτικής προθεσμίας για την υποβολή των συμμετοχών
- Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της τελικής επιλογής των συμμετεχόντων
- Πραγματοποίηση των προγραμμάτων ανταλλαγής
- Ολοκλήρωση των τελικών αναφορών και υποβολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τα Κέντρα που θα επιλεγούν μπορούν εναλλακτικά είτε να φιλοξενήσουν κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής, είτε να φιλοξενηθούν ως επισκέπτες σε κάποιο πρόγραμμα, το οποίο διοργανώνεται από άλλο Κέντρο.

δ. Υποβολή ανακοινώσεων/προτάσεων

Οποιο Κέντρο επιθυμεί να συμμετέχει στο πρόγραμμα ανταλλαγής και αναζητά συνεργάτες πρέπει να το ανακοινώσει στο Δίκτυο

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί πλέον η ανακοίνωση να περιέχει την πρόταση για κάποιο έργο/πρόγραμμα, το οποίο το Κέντρο θέλει να φιλοξενήσει ή στο οποίο θέλει να συμμετέχει. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η επικοινωνία μεταξύ των μελών του Δικτύου Europe Direct, ώστε να συγκεντρωθούν και να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι για το ίδιο έργο.

Όταν οριστικοποιηθεί πρόταση του έργου όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να συμπληρώσουν μια φόρμα συμμετοχής. Την ευθύνη για την τελική έγκριση των προτάσεων την έχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία εφαρμόζει συγκεκριμένα κριτήρια για το σκοπό αυτό.

Δύο είδη προτάσεων ενθαρρύνονται περισσότερο :

- Τα μέλη του Δικτύου μπορούν να συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα προκειμένου να ανταλλάξουν εμπειρία σχετικά με ένα έργο που έχει ήδη ολοκληρωθεί με επιτυχία, με σκοπό να εφαρμόσουν την ιδέα και σε κάποιο άλλο Κέντρο ή Δίκτυο, σε άλλη χώρα. Τα προγράμματα αυτά πρέπει συνήθως να πραγματοποιηθούν από 1η Ιουνίου έως 30 Σεπτεμβρίου.
- Τα μέλη του Δικτύου μπορούν επίσης να συμμετέχουν στο σχεδιασμό ενός νέου έργου. Το αποτέλεσμα αυτού του έργου πρέπει να ανακοινωθεί σε όλους τους συμμετέχοντες.

Μετά την τελική έγκριση των έργων αυτά ανακοινώνονται στον αντίστοιχο τομέα του Δικτύου EuropeDirect, καθώς και στους ενδιαφερόμενους προκειμένου να ξεκινήσουν την προετοιμασία του έργου.

ε. Εξοδα συμμετοχής/χρηματοδότηση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγχρηματοδοτεί τα προγράμματα ανταλλαγής, για το μέγιστο αριθμό των 7 συμμετεχόντων και για 1 μόνο άτομο από κάθε Κέντρο.

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος κάθε συμμετέχων συντάσσει αναφορά των εξόδων του. Επίσης το ΚΕΤ που

φιλοξένησε το πρόγραμμα ανταλλαγής, αλλά και κάθε συμμετέχων ξεχωριστά, οφείλει να συντάξει μια αναφορά με τα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Οι αναφορές υποβάλλονται για έγκριση στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα χρήματα καταβάλλονται στο φορέα που φιλοξενεί το Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης και όχι απευθείας στο συμμετέχοντα. Ο φορέας είναι επίσης υπεύθυνος για το διακανονισμό της μετακίνησης και της διαμονής των συμμετεχόντων.

3. Η εμπειρία του Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

α. Εισαγωγή

Το ΚΕΤ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από το 1992 εντός της Βιβλιοθήκης. Στα πλαίσια της λειτουργίας του και της επιτέλεσης του ρόλου του ως συντονιστή των Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης της Ελλάδας φιλοξένησε τα εξής προγράμματα ανταλλαγής:

- Το 1998 επισκέφθηκε το ΚΕΤ του ΟΠΑ η κυρία Riita Kairakari-Joss από το Πανεπιστήμιο Umea της Σουηδίας
- Το 2001 επισκέφθηκε το ΚΕΤ του ΟΠΑ η κυρία Maria Pia Gonzalez Pereira από το Πανεπιστήμιο la Coruna της Ισπανίας

Επίσης το προσωπικό του ΚΕΤ συμμετείχε στα εξής προγράμματα ανταλλαγής:

- Το 2001 στο University College Dublin της Ιρλανδίας
- Το 2004 στο Πανεπιστήμιο του Minho της Πορτογαλίας
- Το 2006 στο Πανεπιστήμιο του Minho της Πορτογαλίας
- Το 2007 στο Πανεπιστήμιο του Mannheim της Γερμανίας

Μέσω των προγραμμάτων αυτών αποκόμισε πολύτιμη εμπειρία και δημιούργησε ισχυρούς δεσμούς με συναδέλφους από άλλα Κέντρα Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού.

Μετά την καθιέρωση της υποβολής πρότασης έργου ως απαραίτητης προϋπόθεσης για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα ανταλλαγής, το ΚΕΤ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών συμμετείχε στα προγράμματα ανταλλαγής που διοργανώθηκαν το 2006 και το 2007 με την πρόταση δημιουργίας ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού αποθετηρίου.

β. Ηλεκτρονικό Αποθετήριο και Πρωτοβουλία Ανοιχτής Πρόσβασης

Η ιδέα του ηλεκτρονικού αποθετηρίου συζητήθηκε για πρώτη φορά κατά την Ετήσια Συνάντηση των Κέντρων και Δικτύων Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 9 Δεκεμβρίου 2005. Κατά τη συνάντηση αυτή συστάθηκε μια ομάδα εργασίας η οποία ανέλαβε να παρουσιάσει την εφαρμογή του ηλεκτρονικού αποθετηρίου σε ελληνικό επίπεδο.

Η παρουσίαση αυτή πραγματοποιήθηκε κατά την Ετήσια Συνάντηση των Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, η οποία έλαβε χώρα στις 6-7 Απριλίου 2006 στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Κατά τη συνάντηση αυτή συζητήθηκε και παρουσιάστηκε διεξοδικά η ιδέα των ιδρυματικών αποθετηρίων (Institutional Re-

positories) και της Πρωτοβουλίας Ανοιχτής Πρόσβασης (Open Access Initiative).

Τι είναι τα ιδρυματικά αποθετήρια (IR)

Ελεύθερα προσβάσιμες on-line βάσεις δεδομένων που περιλαμβάνουν την πνευματική παραγωγή των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων σε πλήρες κείμενο. Στις βάσεις αυτές επιτρέπεται ελεύθερα και άμεσα η πρόσβαση στο πλήρες περιεχόμενο τους μέσα από το Διαδίκτυο. Ένα αποθετήριο δηλ. αποθηκεύει, οργανώνει και παρέχει πρόσβαση στο γοργά αυξανόμενο και εξελισσόμενο υλικό που παράγεται από τα ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Με την έννοια αυτή η αποστολή του αποθετηρίου είναι :

- Συλλογή, αποθήκευση, διάδοση της πνευματικής παραγωγής των Πανεπιστημίων
- Διατήρηση του περιεχομένου τους στο διηνεκές

Ιδρυματικά αποθετήρια : δυνητικό περιεχόμενο

- Ερευνητικά δοκίμια (pre-prints)
- Τεχνικές εκθέσεις
- Διατριβές
- Ανακοινώσεις σε Συνέδρια
- Διδακτικό υλικό
- Γκρίζα βιβλιογραφία γενικά
- Δημοσιευμένα άρθρα (post-prints)

Πλεονεκτήματα των ιδρυματικών αποθετηρίων

- Ελεύθερη και άμεση διάδοση της ακαδημαϊκής έρευνας μέσα από το Διαδίκτυο
- Πρόσβαση από όλους
- Διαλειτουργικότητα και ενοποιημένη αναζήτηση
- Αποτελεσματικότερη ανάκτηση μελετών
- Ευκολότερη ανίχνευση περιπτώσεων «αντιγραφής»
- Προώθηση του επιστημονικού διαλόγου
- Βιβλιογραφικές παραπομπές (citations)
- Μπορούν να αποτελέσουν τους θεματοφύλακες του ερευνητικού έργου των Πανεπιστημίων

Τι είναι η πρωτοβουλία για την ανοικτή πρόσβαση;

- Ελεύθερη διαθεσιμότητα της επιστημονικής πληροφορίας από το Διαδίκτυο
- Ελεύθερη ανάγνωση, αντιγραφή, διάθεση, αναζήτηση και σύνδεση με το πλήρες κείμενο
- Κάθε νόμιμη χρήση της πληροφορίας, χωρίς οικονομικά, νομικά ή τεχνικά κωλύματα εκτός από εκείνα που απαιτούνται για τη χρήση του Διαδικτύου

Ανοικτή πρόσβαση: εξαιρέσεις

- Έρευνα για στρατιωτικούς σκοπούς
- Πατέντες
- Δημοσιευμένη έρευνα που αποδίδει οικονομικά οφέλη στους συγγραφείς, π.χ. βιβλία

Τρόποι ανοικτής πρόσβασης

- Περιοδικά ανοικτής πρόσβασης
- Αποθετήρια ανοικτής πρόσβασης

- Προσωπικές ιστοσελίδες
- Ηλεκτρονικά βιβλία
- Ομάδες συζητήσεων
- Wikis, κ.ά.

4. Ευρωπαϊκό ηλεκτρονικό αποθετήριο

4.1 Σχεδιάζοντας ένα Ευρωπαϊκό Ηλεκτρονικό Αποθετήριο

Σε συνέχεια της συζήτησης σχετικά με τα ιδρυματικά αποθετήρια και την πρωτοβουλία ανοικτής πρόσβασης, το Πανεπιστήμιο του Minho της Πορτογαλίας φιλοξένησε στις 28-29 Σεπτεμβρίου 2006 πρόγραμμα ανταλλαγής με θέμα το σχεδιασμό ενός Ευρωπαϊκού Ηλεκτρονικού Αποθετηρίου.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν τα εξής Κέντρα Τεκμηρίωσης:

- ΚΕΤ Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Πειραιώς
- ΚΕΤ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή)
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο)
- ΚΕΤ Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Κύπρου
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Tartu (Εσθονία)
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Krems (Αυστρία)

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος ανταλλαγής συζητήθηκε ο ρόλος των ΚΕΤ, ο οποίος πλέον προσανατολίζεται στην παροχή ηλεκτρονικής πληροφόρησης. Κάθε συμμετέχων παρουσίασε τις δραστηριότητες του Κέντρου Τεκμηρίωσης το οποίο εκπροσωπούσε, τον τρόπο με τον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του, τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την αναζήτηση των πηγών πληροφόρησης και κατά τον προσδιορισμό των αναγκών των χρηστών του κάθε Κέντρου. Κατόπιν αυτών, τα ακαδημαϊκά αποθετήρια κρίθηκαν ως σημαντικό νέο εργαλείο στην παροχή πληροφόρησης, αποτελώντας ένα εναλλακτικό μέσο για την οργάνωση της ερευνητικής παραγωγής και έκδοσης, με το πλεονέκτημα ελεύθερης πρόσβασης.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκε το ηλεκτρονικό αποθετήριο RepositoriUM του Πανεπιστημίου του Minho, (<http://repositorium.sdum.uminho.pt/>). Το αποθετήριο λειτουργεί από το 2003, περιλαμβάνει το ερευνητικό έργο και τις επιστημονικές εκδόσεις του Πανεπιστημίου, είναι οργανωμένο σε θεματικές ενότητες και βασίζεται στο Dspace, που είναι ένα λογισμικό ψηφιακής βιβλιοθήκης. Παρουσιάστηκε επίσης η πολιτική πληροφόρησης και αρχειοθέτησης του Πανεπιστημίου.

Κατά τη δεύτερη ημέρα του προγράμματος παρουσιάστηκε το ευρωπαϊκό ηλεκτρονικό αποθετήριο ArchiDok, (<http://archidok.uni-manheim.de/en>) του Πανεπιστημίου του Mannheim. Το ArchiDok λειτουργεί από το 2003 και αποτελεί προϊόν συνεργασίας 18 Γερμανικών και Αυστριακών Κέντρων Τεκμηρίωσης.

Το αποθετήριο ArchiDok:

- Περιλαμβάνει μονογραφίες, περιοδικά (έγγραφα εργασίας και αναφορές), έγγραφα SEC σε πλήρες κείμενο και σε ηλεκτρονική μορφή
- Δεν περιλαμβάνει δελτία τύπου, φυλλάδια, εφημερίδες και επίσημα έγγραφα όπως COM, EP, EESC, CdR (έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών)

- Καλύπτει την περίοδο από το 2000
- Περιλαμβάνει έγγραφα στη Γερμανική, Αγγλική και Γαλλική γλώσσα, αλλά και σε όποια άλλη γλώσσα είναι αυτά διαθέσιμα
- Τα κείμενα είναι σε μορφή pdf, rtf, doc, txt, zip αλλά όχι html

Το πλεονέκτημα του ευρωπαϊκού αποθετηρίου ArchiDok είναι ότι καθιστά εφικτή την υλοποίηση αρκετών αποθετηρίων χρησιμοποιώντας την ίδια «φόρμα» καταλογογράφησης. Κάθε Κέντρο Τεκμηρίωσης που συμμετέχει στο αποθετήριο έχει τη δυνατότητα να καταλογογραφεί υλικό για μια συγκεκριμένη θεματική κατηγορία, ενώ ο χρήστης που το αναζητά μπορεί να το βρει σε πλήρες κείμενο. Δεδομένης αυτής της δυνατότητας στόχος πλέον είναι η δημιουργία μιας κοινής ιστοσελίδας για ένα Ευρωπαϊκό Ηλεκτρονικό Αποθετήριο, το οποίο να συνενώνει όλα τα αρχεία και να επιτρέπει κοινή αναζήτηση σε όλες τις βάσεις δεδομένων.

Κατά την ανταλλαγή απόψεων τονίσθηκε ότι η Ευρωπαϊκή πληροφόρηση στηρίζεται σε τρεις άξονες :

- Τις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων
- Την επίσημη τεκμηρίωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πλήρες κείμενο
- Την ακαδημαϊκή έρευνα και υλικό

Οι συμμετέχοντες τεκμηριωτές των ΚΕΤ κατέληξαν στην πρόταση ενός μοντέλου ευρωπαϊκού αποθετηρίου το οποίο θα ενοποιεί τις τρεις αυτές πηγές και ταυτόχρονα θα διατηρεί την αυτονομία της καθεμιάς. Για την υλοποίησή του όμως απαιτείται τεχνική και οικονομική υποστήριξη του Δικτύου των ΚΕΤ, τόσο από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και από την πλευρά των φορέων που φιλοξενούν τα Κέντρα Τεκμηρίωσης.

4.2 Δημιουργώντας ένα Ευρωπαϊκό Ηλεκτρονικό Αποθετήριο

Η συνεργασία για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού αποθετηρίου συνεχίστηκε και κατά το πρόγραμμα ανταλλαγής που πραγματοποιήθηκε στις 6-7 Σεπτεμβρίου 2007 στο Mannheim της Γερμανίας.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν τα εξής Κέντρα Τεκμηρίωσης:

- ΚΕΤ Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Κύπρου
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Bratislava (Σλοβενία)
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Kiel (Γερμανία)
- ΚΕΤ Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Minho (Πορτογαλία)
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Sassari (Ιταλία)
- ΚΕΤ Πανεπιστημίου Krems (Αυστρία)

Οι κυριότερες αποφάσεις που ελήφθησαν ήταν οι εξής:

- Όσον αφορά στην οργάνωση της εργασίας αποφασίσθηκε ο

θεματικός διαχωρισμός: σύμφωνα με το ερευνητικό αντικείμενο του κάθε Πανεπιστημίου/Οργανισμού όλα τα ΚΕΤ επιλέγουν ένα ή περισσότερα θεσμικά όργανα της ΕΕ και συγκεντρώνουν τις εκδόσεις του. Σκοπός του κάθε ΚΕΤ, μετά την εξοικείωσή του με τη διαδικασία καταλογογράφησης, είναι να εμπλουτίζει το αποθετήριο με το υλικό που έχει επιλέξει. Τα έγγραφα πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές που ορίζονται στο αποθετήριο ArchiDok.

- Όσα ΚΕΤ συμμετείχαν ήδη στο ηλεκτρονικό αποθετήριο συνεχίζουν να κατεβάζουν και να καταλογογραφούν έγγραφα, ακολουθώντας τους κανόνες που έχουν καθορισθεί
- Τα ΚΕΤ που συμμετέχουν για πρώτη φορά ανέλαβαν τη δέσμευση να κατεβάζουν έγγραφα στον κεντρικό εξυπηρετητή του Πανεπιστημίου του Mannheim και στη συνέχεια να τα καταλογογραφούν για μια δωρεάν δοκιμαστική περίοδο μέχρι την άνοιξη του 2009. Κάθε ΚΕΤ έχει αναλάβει μια θεματική ενότητα. Το ΚΕΤ του Οικονομικού Πανεπιστημίου ανέλαβε τη θεματική ενότητα «Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις».
- Όλοι οι συμμετέχοντες θα κάνουν δωρεάν χρήση όλων των πηγών (λογισμικό, εξοπλισμός κλπ), οι οποίες αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου ArchiDok.

Στο αποθετήριο ArchiDok συμμετέχουν μέχρι στιγμής το ΚΕΤ του Οικονομικού Πανεπιστημίου και το ΚΕΤ του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου της Κύπρου, με προοπτική συμμετοχής και άλλων ελληνικών ΚΕΤ στο άμεσο μέλλον.

Παράλληλα θα πρέπει να αναφέρουμε και το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πειραιά, το οποίο παρουσιάστηκε κατά την Ετήσια Συνάντηση των Κέντρων Τεκμηρίωσης που πραγματοποιήθηκε στις 11-12 Οκτωβρίου 2007 στην Αθήνα. Με την κατάλληλη υποστήριξη από τους συναδέλφους όλων των ελληνικών Κέντρων Τεκμηρίωσης το αποθετήριο αυτό φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε ηλεκτρονικό αποθετήριο των ελληνικών ΚΕΤ.

5. Συμπεράσματα

Τα προγράμματα ανταλλαγής των ΚΕΤ, όπως διαμορφώθηκαν στα 10 και πλέον έτη λειτουργίας του θεσμού, αποτελούν μια από τις σημαντικότερες βέλτιστες πρακτικές για το Δίκτυο. Είναι πλέον αποδεκτή, τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και από τους φορείς υποδοχής των ΚΕΤ, η ουσιαστική συμβολή των ανταλλαγών στην ανάπτυξη και επέκταση νέων συνεργατικών εργαλείων ευρωπαϊκής πληροφόρησης, όπως τα ηλεκτρονικά αποθετήρια, που αποτελούν προστιθέμενη αξία.

Τα Κέντρα Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, με τις βέλτιστες πρακτικές τους και την αгаστή τους συνεργασία, υπηρετούν για περίπου 50 χρόνια τις αξίες και αρχές της Ενωμένης Ευρώπης, προσφέροντας «άριστη» ευρωπαϊκή πληροφόρηση και αποτελώντας με τον τρόπο αυτό ανεκτίμητη κληρονομιά για το μέλλον της.